

دانشگاه اشراق
گروه آموزشی شهرسازی

طرح شهرسازی ۱

مراحل و شرح اقدامات

(راهنمای دانشجویان طرح ۱)

مدرسین درس:

دکتر روشنی

راهنمای طرح ۱ در طول ترم:

-گروه‌بندی دانشجویان در گروه‌های ۴ نفره

-انتخاب یک شهر از بین شهرهای مشهد-چناران-فریمان

-ارائه سه تحویل کار کلاسی در طول ترم و شیت نهایی در روز ژوژمان مبتنی بر :

تحویل کار اول : مطالعات منطقه و حوزه نفوذ

راهنمای تدوین :در قالب A۳- ارائه کار ترکیبی :گرافیکی - تصویری - تشریحی

شیوه تحویل : گروهی

تحویل کار دوم : مطالعات شناخت شهر در ارتباط با ساختارهای کلان اجتماعی-اقتصادی-محیطی-کالبدی و مدیریتی

استفاده مقدماتی از نرم افزار GIS در ورود اطلاعات کاربری زمین و ...

راهنمای تدوین :در قالب A۳- ارائه کار ترکیبی :گرافیکی - تصویری - تشریحی

شیوه تحویل : گروهی

تحویل کار سوم : تحلیل یکپارچه شهر و منطقه در قالب SWOT تصویری

راهنمای تدوین :در قالب A۳- ارائه کار ترکیبی :گرافیکی - تصویری - تشریحی

شیوه تحویل : گروهی

شیت نهایی : جمع‌بندی مطالعات مرحله اول تا سوم

راهنمای تدوین :در قالب شیت ۱۰۰*۷۰- ارائه کار ترکیبی :گرافیکی - تصویری - تشریحی

شیوه تحویل : یک شیت ۱۰۰*۷۰ گروهی و به تعداد اعضای هر گروه یک شیت ۱۰۰*۷۰ انفرادی

نحوه بارم بندی نمرات :

بارم نمرات از ۱۰۰ نمره می باشد:	
۲۰	تحویل کار اول
۳۰	تحویل کار دوم
۱۰	تحویل کار سوم
۲۰	شیت نهایی
۵	کرکسیون کلاسی
۵	اصلاح کارهای اول تا سوم در روز ژوژمان
۵	ارزشیابی دانشجویان
۵	حضور و غیاب

گام بندی مراحل مختلف طرح شهرسازی ۱:

گام اول: نقشه خوانی و چگونگی استخراج اطلاعات از طرح های فرادست متناسب با طرح مورد نیاز

- ۱- نقشه خوانی
- ۲- بررسی مقیاس در نقشه ها در سطوح مختلف برنامه های ملی، منطقه ای و محلی
- ۳- بررسی انواع طرح و برنامه ها در ارتباط با مقیاس و سطوح مطالعات ارائه شده

گام دوم: مطالعات منطقه و حوزه نفوذ

۱- شناخت منطقه

- ۱-۱- معرفی و شناسایی برنامه های فرادست در سطح منطقه
- ۲-۱- تقسیمات سیاسی
- ۳-۱- حریم ومحدوده شهرهای واقع در منطقه
- ۴-۱- مسائل جغرافیایی و اقلیمی در سطح منطقه
- ۵-۱- ساختار فرهنگی و اجتماعی و تاریخی منطقه
- ۶-۱- نحوه توزیع جمعیت در منطقه
- ۷-۱- وضع ارتباطات در منطقه
- ۸-۱- اوضاع اقتصادی منطقه و نقش شهر در آن
- ۹-۱- جمع بندی و تحلیل شناخت منطقه

۲- بررسی حوزه نفوذ

- ۱-۲- تعیین حوزه نفوذ شهر بر اساس روش های تحلیلی مرتبط
- ۲-۲- تعداد و نحوه استقرار آبادیها و سکونتگاهها
- ۳-۲- مطالعات پایه شناخت حوزه نفوذ

گام سوم: سنجش وضعیت موجود شهر

۱- تدقیق محدوده

- ۱-۱- معرفی محدوده مورد مطالعه
- ۲-۱- تدقیق و تعیین تقسیمات شهری

۲- نظام کاربری زمین و فعالیت

- ۱-۲- نحوه استفاده از اراضی
- ۲-۲- تعیین فعالیت‌های عمده و قلمروهای رفتاری آنها در محدوده
- ۴-۲- تعیین سطوح و سرانه کاربری‌های مختلف
- ۵-۲- بررسی سازگاری و ناسازگاری کاربری‌های موجود در محدوده
- ۶-۲- جمع‌بندی و تحلیل نظام عملکردی

۳- بررسی نظام حرکت و دسترسی

- ۱-۳- مطالعه شبکه معابر (سواره - پیاده)
- ۲-۳- تعیین سلسله مراتب شبکه ارتباطی
- ۳-۳- مشخصات کالبدی معابر
- ۴-۳- تشخیص گره‌های ترافیکی و عملکرد آنها، وضعیت پارکینگ‌ها و پایانه‌ها و نقاط تبدیل سفر و نقاط بحرانی
- ۵-۳- بررسی حجم عبور و مرور در معابر شریانی
- ۶-۳- بررسی نقاط تداخل حرکت سواره و پیاده در معابر اصلی
- ۷-۳- بررسی شبکه حمل و نقل عمومی به تفکیک قطار شهری - اتوبوس، تاکسی و نحوه تبادل سفر
- ۸-۳- بررسی مناطق یا پهنه‌های دارای آلودگی صوتی و هوا ناشی از ترافیک

۴- نظام تاسیسات و زیرساخت‌های شهری

- ۱-۴- شبکه هدایت و دفع آب‌های سطحی
- ۲-۴- شبکه تامین آب، برق، گاز، مخابرات و دفع فاضلاب و کانال مشترک تاسیساتی و حرایم مورد نیاز هرکدام براساس معیارها و ضوابط ملاک عمل سازمان‌های ذیربط
- ۳-۴- شناسایی و اخذ برنامه‌های کوتاه مدت، دراز مدت ارگان‌های ذیربط
- ۴-۴- جمع‌بندی و تحلیل نظام تاسیسات و زیرساخت‌های شهری

۵- بررسی و تحلیل نظام کالبدی (فرم کالبدی - استخوان‌بندی فضایی، منظر شهری)

- ۱-۵- فرم کالبدی
- ۲-۵- بلوک‌بندی و دانه‌بندی
- ۳-۵- توده‌گذاری (طبقات، سطح اشغال و تراکم)
- ۴-۵- کیفیت ابنیه (پایداری - معماری)
- ۵-۵- قدمت ابنیه
- ۶-۵- مصالح بکار رفته در ابنیه (نما و اسکلت)

۵-۷- پهنه بندی پایداری کالبدی بافت شهری

۵-۸- استخوان بندی فضایی کالبدی

۵-۸-۱- شبکه‌های اصلی فضای باز همگانی همانند خیابان‌ها و میادین و فضاهای سبز و باز

۵-۸-۲- کانون‌های اصلی فعالیتی

۵-۸-۳- عناصر اصلی کالبدی (به صورت نشانه بصری)

۵-۸-۳- شناسایی فضاهای شهری (مثبت و منفی)

۵-۹- منظر شهری

۵-۹-۱- بررسی دیدهای اصلی و کلان (کریدورهای بصری + کانون‌های دید اصلی، منظرهای گسترده شهری، نشانه‌های اصلی و با اهمیت)

۵-۹-۲- بررسی جداره‌های پراهمیت در فضاهای اصلی حوزه (نمای جداره‌های با ارزش معماری، تاریخی، بناهای ثبت شده و با ارزش معماری)

۵-۹-۳- بررسی عناصر ۵ گانه لینچ در شهر

۵-۱۰- جمع‌بندی و تحلیل نظام کالبدی، ارزیابی امکانات و محدودیت‌های درونی و بیرونی و در راستای تدوین شاخصهای طراحی شهری

۶- بررسی تصویر ذهنی

۶-۱- بررسی تصویر ذهنی ساکنان و شاغلان و بهره برداران

۶-۲- تصویر ذهنی ارزیابانه (ناظر تعلیم یافته)

۶-۳- جمع‌بندی و تحلیل تصویر ذهنی

۷- بررسی‌های ساختار جمعیتی-اقتصادی

۷-۱- بررسی تحولات اجتماعی - جمعیتی - ساختارهای سنی-جنسی - تعداد و بعد خانوار و .. (آشنایی با مدل‌های تحلیلی جمعیتی)

۷-۲- بررسی ساختار اقتصادی شهر (آشنایی با مدل‌های تحلیل‌های اقتصادی در تعیین نقش غالب اقتصادی شهر)

۸- بررسی ساختار حقوقی-مالکیتی

۸-۱- بررسی نقش متقابل طرحهای توسعه شهری و بازار زمین

۸-۲- بررسی محیط اقتصادی و نقش مالکیت‌های عمده در توسعه و عمران محدوده

۸-۳- بررسی قیمت اراضی به تفکیک کاربری اداری، تجاری، مسکونی

۸-۴- جمع‌بندی و تحلیل

۹- جمع بندی نهایی : بررسی امکانات و محدودیتها و تحلیل یکپارچه مراحل ۱ تا ۸ با استفاده از روش *SWOT*